

2 0 1 3

(May)

COMMERCE

(General / Speciality)

Course : 401

(Cost Accounting)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. (a) Choose the correct answer : 1×3=3

- (i) Variable cost per unit remains same/increases/decreases due to increase in production.
- (ii) Under the ABC analysis of material control, A stands for low value/moderate value/high value items.
- (iii) Idle time represents the time for which the employer makes payment and gains something in terms of production/makes payment but does not gain anything in terms of production.

(2)

(b) Fill in the blanks : $1 \times 3 = 3$

- (i) Fixed overhead cost is an — cost.
- (ii) Prime cost incurred due to any abnormality is debited to —.
- (iii) In process costing the output of the each process is the — of the next process.

(c) Write True or False : $1 \times 2 = 2$

- (i) Most of the items of costs are direct in contract costing.
- (ii) High wages need not necessarily mean high cost per unit.

2. Answer the following : $4 \times 4 = 16$

- (a) Distinguish between cost accounting and financial accounting.
- (b) What do you mean by perpetual inventory system?
- (c) Define labour turnover. Explain the causes of labour turnover.
- (d) Distinguish between ABC and VED analysis.

(3)

3. (a) Following extract of costing information relates to a commodity for the year ended 31st March, 2012 :

	₹
Stock on 1st April, 2011 :	
Raw materials	5,000
Finished product (1000 tons)	4,000
Stock on 31st March, 2012 :	
Raw materials	5,560
Finished product (2000 tons)	8,000
Raw materials purchased	30,000
Direct wages	25,000
Rent, Rates and Taxes	10,000
Carriage inwards	360
Work-in-progress on 1st April, 2011	1,200
Work-in-progress on 31st March, 2012	4,000
Cost of factory supervision	2,000
Sales of finished goods	75,000

Advertisement and selling expenses amounts of 0.25 paise per ton sold. 16000 tons were produced during the year.

Prepare a statement showing—

- (i) the value of raw material used;
- (ii) the cost of the production;
- (iii) the cost of the turnover for the year;
- (iv) the net profit for the year and net profit per ton.

(4)

Or

- (b) Describe the various methods of pricing material issues and point out their advantages and disadvantages. 7+7=14
4. (a) From the following information, calculate the total monthly remuneration of each of three workers X, Y and Z : 13
- (i) Standard production per month per worker = 1000 units
 - (ii) Actual production during a month X = 890 units, Y = 720 units and Z = 960 units
 - (iii) Piecework rate per unit of actual production = 20 paise
 - (iv) Dearness wages ₹ 50 per month (fixed)
 - (v) House rent allowance ₹ 20 per month (fixed)
 - (vi) Additional production bonus at the rate of ₹ 5 for each percentage of actual production exceeding 80% of the standard

Or

- (b) Discuss the principles of 'Premium Bonus Plans'. Describe the salient features of 'Rowan Plan' and 'Halsey Plan'. 6+7=13

(5)

5. (a) Compute machine hour rate of a machine in a shop consisting of 3 machines occupying equal floor space. Following detail are supplied for the machine of which estimated working hours per year are fixed at 2500 hours in which normal idle time is estimated at 20% of the standard time : 14

	₹
Rent and taxes of the shop per annum	3,600
Electricity for the shop per month	200
Repairs and maintenance expenses for the machine per annum	600
Rate of power charges for 100 units (the machine consuming 10 units per hour)	3
Foreman's salary for supervising all three machines, per month	750
Indirect labour cost ₹ 2 per hour for the machine	

The machine cost ₹ 1,30,000 and scrap value is estimated at ₹ 10,000 and estimated life is 10 years. The foreman devotes equal attention for each machine in the shop.

(6)

Or

- (b) What do you mean by overhead cost? Explain the various classification of overhead cost and its bases of apportionment. 4+10=14

6. (a) A product passes through processes A, B and C. The normal wastage of each process is as follows :

Process A = 5%, Process B = 6% and Process C = 10%. Wastage of process A was sold at ₹ 2 per unit, that of process B at ₹ 5 per unit and that of process C at ₹ 10 per unit. 1000 units were issued to process A in the beginning of April, 2011 at a cost of ₹ 2 per unit. The other expenses were as follows :

	Process		
	A (₹)	B (₹)	C (₹)
Raw materials	2,000	3,000	1,000
Labour	5,000	8,000	6,000
Direct expenses	1,550	2,946	3,738
Actual output (units)	950	910	810

Prepare process accounts of A, B and C assuming that there were no opening or closing stocks.

(7)

Or

- (b) Explain the following : 5×3=15

- (i) Value of WIP on an incomplete contract
- (ii) Reconciliation of Cost and Financial Accounts
- (iii) Difference between cost audit and financial audit

1. (a) শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা : $1 \times 3 = 3$
- (i) উৎপাদন বৃদ্ধিৰ লগে লগে প্রতি এককৰ পৰিবৰ্তনশীল ব্যয় একে থাকে/বাঢ়ে/কমে।
- (ii) ABC বিশ্লেষণৰ দ্বাৰা দ্ৰব্য নিয়ন্ত্ৰণৰ ক্ষেত্ৰত A য়ে কম মূল্য/মধ্যম মূল্য/উচ্চ মূল্যৰ দ্ৰব্যক বুজায়।
- (iii) নিষ্ক্ৰিয় সময় মানে যি সময়ৰ বাবে মালিক পক্ষই বেতনৰ বিনিময়ত কৰ্মচাৰীৰ পৰা কাৰ্য আহৰণ কৰে/কাৰ্য আহৰণ নকৰে।
- (b) বালী ঠাই পূৰ কৰা : $1 \times 3 = 3$
- (i) স্থিৰ উপৰি ব্যয় হ'ল — ব্যয়।
- (ii) মুখ্য ব্যয় অসাধাৰণ পৰিস্থিতিত খৰচ কৰিলে — হিচাপত ডেবিট কৰা হয়।
- (iii) পৰ্যায় ব্যয় হিচাপৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰত্যেক পৰ্যায়ৰ উৎপাদন পৰৱৰ্তী পৰ্যায়ৰ — বুলি ধৰা হয়।
- (c) শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা : $1 \times 2 = 2$
- (i) চুক্তি হিচাপৰ ক্ষেত্ৰত বেছিভাগ খৰচেই প্ৰত্যক্ষ ব্যয়।
- (ii) উচ্চ মজুৰী মানেই উচ্চ গোট উৎপাদন ব্যয়ক নুবুজায়।
2. তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা : $4 \times 4 = 16$
- (a) ব্যয় নিৰ্ণয় হিচাপ আৰু বিত্তীয় হিচাপৰ মাজত পাৰ্থক্য দেখুওৱা।
- (b) চিৰন্তন মজুত সম্ভাৰ পদ্ধতি মানে কি বুজা ?
- (c) শ্ৰমিক শক্তিৰ পৰিবৰ্তনৰ সংজ্ঞা দিয়া। ইয়াৰ কাৰণসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।
- (d) ABC আৰু VED বিশ্লেষণৰ পাৰ্থক্য লিখা।

3. (a) এটি দ্ৰব্যৰ ক্ষেত্ৰত তলৰ ব্যয় সম্পৰ্কীয় তথ্যসমূহ 31 মাৰ্চ, 2012 বৰ্ষৰ শেষত দিয়া হৈছে :
	₹
সম্ভাৰ 1 এপ্ৰিল, 2011 :	
কেঁচা সামগ্ৰী	5,000
উৎপাদিত সামগ্ৰী (1000 টন)	4,000
সম্ভাৰ 31 মাৰ্চ, 2012 :	
কেঁচা সামগ্ৰী	5,560
উৎপাদিত সামগ্ৰী (2000 টন)	8,000
কেঁচা সামগ্ৰী ক্ৰয়	30,000
প্ৰত্যক্ষ মজুৰী	25,000
ভাড়া, হাৰ আৰু কৰ	10,000
অন্তিমুখী ভাড়া	360
অসমাপ্ত মজুত সম্ভাৰ 1 এপ্ৰিল, 2011	1,200
অসমাপ্ত মজুত সম্ভাৰ 31 মাৰ্চ, 2012	4,000
ফেক্টৰীৰ তদাৰকী ব্যয়	2,000
উৎপাদিত দ্ৰব্যৰ বিক্ৰী	75,000
- বিক্ৰী হোৱা দ্ৰব্যৰ ওপৰত বিজ্ঞাপন ও বিক্ৰী ব্যয় 0.25 পইচা প্ৰতি টন। বছৰটোৰ ভিতৰত উৎপাদন 16000 টন।
- নিম্নলিখিত বিষয়সমূহ নিৰ্ণয় কৰিবলৈ এখন বিবৃতি প্ৰস্তুত কৰা :
- (i) ব্যৱহৃত কেঁচা সামগ্ৰীৰ মূল্য
- (ii) উৎপাদন ব্যয়
- (iii) মুঠ বিক্ৰী ব্যয়
- (iv) প্ৰতি টনৰ ওপৰত শুদ্ধ লাভ আৰু বছৰটোৰ শুদ্ধ লাভ

(10)

অথবা

(b) সামগ্ৰী বিলিকৰণৰ পদ্ধতিসমূহ আলোচনা কৰা আৰু পদ্ধতিসমূহৰ সুবিধা আৰু অসুবিধা বৰ্ণনা কৰা। $7+7=14$

4. (a) তলৰ তথ্যসমূহৰ পৰা তিনিজন শ্ৰমিক X, Y আৰু Z ৰ প্ৰত্যেকৰে মুঠ মাহেকীয়া উপাৰ্জন নিৰ্ণয় কৰা : 13

(i) প্ৰতি মজদুৰৰ প্ৰতি মাহৰ মান (standard) উৎপাদন = 1000 গোট

(ii) এ মাহৰ প্ৰকৃত উৎপাদন X = 890 গোট, Y = 720 গোট আৰু Z = 960 গোট

(iii) প্ৰকৃত উৎপাদনৰ প্ৰত্যেক গোটৰ কৰ্মাংশ হাৰৰ মজুৰী 20 পইচা

(iv) প্ৰত্যেক মাহৰ মৰগীয়া মজুৰী 50 টকা (ছিব)

(v) প্ৰত্যেক মাহৰ ঘৰ ভাড়া বানচ 20 টকা (ছিব)

(vi) মান (standard) উৎপাদনৰ শতকৰা 80 ভাগৰ ওপৰত উৎপাদিত প্ৰত্যেক শতাংশ প্ৰকৃত উৎপাদনৰ বাবে 5 টকাকৈ দিয়া হ'ব

অথবা

(b) 'প্ৰিমিয়াম বনাচ আঁচনি'ৰ মূল নীতিসমূহ আলোচনা কৰা। 'বৰান আঁচনি' আৰু 'হাল্চে আঁচনি'ৰ বৈশিষ্ট্য ব্যাখ্যা কৰা। $6+7=13$

(11)

5. (a) এখন বিপণিৰ 3টা মেচিনৰ, এটা মেচিনৰ ঘণ্টাৰ হাৰ নিৰ্ণয় কৰা, য'ত প্ৰত্যেকটো মেচিনৰ মজিয়া পৰিসৰ একে। মেচিনৰ বাবে তলৰ তথ্যসমূহ যোগান ধৰা হৈছে। মেচিনৰ আনুমানিক বছৰি কাৰ্যক্ষম সময় 2500 ঘণ্টা। ইয়াৰে আনুমানিক অনিয়োজিত সময়ৰ (idle time) মান সময়ৰ শতকৰা 20 ভাগ : 14

	₹
বিপণিৰ ভাড়া আৰু কৰ প্ৰত্যেক বছৰে	3,600
বিজুলী প্ৰত্যেক মাহে	200
মেচিনৰ মেৰামতি খৰচ প্ৰত্যেক বছৰে	600
শক্তি প্ৰতি 100 গোটৰ (মেচিনে প্ৰতি ঘণ্টাত 10 গোট লয়)	3
তিনিওটা মেচিন তদাৰকৰ বাবে তদাৰককাৰীৰ দৰমহা প্ৰতি মাহে	750
মেচিনৰ বাবে পৰোক্ষ মজুৰী প্ৰতি ঘণ্টাত	2

মেচিনৰ মুঠ মূল্য ₹ 1,30,000 আৰু ইয়াৰ ক্ষয়িত (scrap) মূল্য আনুমানিক ₹ 10,000, মেচিনৰ আনুমানিক কৰ্মক্ষম সময় 10 বছৰ। তদাৰককাৰীয়ে প্ৰত্যেকটো মেচিনত সমানে মনোযোগ দিয়ে।

অথবা

(b) উপৰি ব্যয় বুলিলে কি বুজা? উপৰি ব্যয়ৰ শ্ৰেণীসমূহ আৰু উপৰি ব্যয় বিতৰণৰ আধাৰসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। $4+10=14$

6. (a) এটা দ্ৰব্যৰ উৎপাদন A , B আৰু C তিনিটা পৰ্যায়ত সম্পূৰ্ণ হয়। প্ৰত্যেক পৰ্যায়ৰ সাধাৰণ অপচয় তলত দিয়া ধৰণৰ :

পৰ্যায় $A = 5\%$, পৰ্যায় $B = 6\%$ আৰু পৰ্যায় $C = 10\%$ । পৰ্যায় A ৰ অপচয় প্ৰতি গোটত 2 টকাকৈ, পৰ্যায় B ৰ 5 টকাকৈ আৰু পৰ্যায় C ৰ 10 টকাকৈ বিক্ৰী কৰা হয়। 2011 চনৰ এপ্ৰিল মাহৰ আৰম্ভণীত পৰ্যায় A ৰ বাবে 1000 গোট বিলি কৰা হয়, প্ৰতি গোটত 2 টকাকৈ। বাকী ব্যয়সমূহ তলত দিয়া ধৰণৰ :

	পৰ্যায়		
	A (টকা)	B (টকা)	C (টকা)
কেঁচা সামগ্ৰী	2,000	3,000	1,000
মজুৰী	5,000	8,000	6,000
প্ৰত্যক্ষ ব্যয়	1,550	2,946	3,738
প্ৰকৃত উৎপাদন (গোটত)	950	910	810

আৰম্ভণী আৰু সামৰণী মজুত সম্ভাৰ নাই বুলি ধৰি লৈ পৰ্যায় A , B আৰু C ৰ হিচাপ প্ৰস্তুত কৰা। 15

অথবা

- (b) তলত দিয়াসমূহ ব্যাখ্যা কৰা : $5 \times 3 = 15$

- অসমাপ্ত চুক্তি হিচাপৰ WIP ৰ মূল্য নিৰ্ণয়
- ব্যয় নিৰ্ণয় হিচাপ আৰু বিত্তীয় হিচাপৰ সামিলকৰণ
- ব্যয় হিচাপ পৰীক্ষা আৰু বিত্তীয় হিচাপ পৰীক্ষাৰ মাজত পাৰ্থক্য
